

Vår dato Vår referanse
15.8.2014 14/00535-2

Deres dato Deres referanse
 14/2642

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Saksbehandler:
Dag Solumsmoen

Høringsuttalelse - Gjennomgang av Norsk Kulturråd

Vi viser til rapporten *Gjennomgang av Norsk Kulturråd* som Kulturdepartementet sendte ut på høring 2.6.14. Vedlagt følger Difis høringsuttalelse.

Vennlig hilsen
for Difi

Eivor Bremer Nebben
avdelingsdirektør

Dag Solumsmoen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep 0032 OSLO

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

An-Magritt Øye

Postboks 8112 Dep 0032 OSLO

Høringsuttalelse til «Gjennomgang av Norsk Kulturråd»

Vi viser til rapporten *Gjennomgang av Norsk Kulturråd* som KUD har sendt ut på høring. KMD har i e-post 4.6.2014 videresendt rapporten til Difi.

Rapporten inneholder en rekke forslag til endringer bl.a. om organisering og oppnevning av råd og fagutvalg. Difi har valgt å kommentere bare rapportens kap. 7, som gjelder spørsmålet om deling av Kulturrådet.

Hovedtrekk ved rapportens kap. 7

Spørsmålet om en eventuell deling av Kulturrådet kommer opp fordi Kulturrådets fagadministrasjon kan sies å ha en dobbeltrolle som omfatter to prinsipielt ulike funksjoner: For det første er den sekretariat for det kollegiale organet (og for to andre utvalg), og disse sekretariatsoppgavene er de såkalte armlengdesoppgavene, der Kulturrådet har en faglig autonomi overfor departementet. For det andre ivaretar fagadministrasjonen en rekke mer typiske direktoratsoppgaver, der den i prinsippet er under løpende instruksjon av departementet. Direktoratsoppgavene utgjør en større andel enn tidligere, særlig etter overføring av oppgaver fra ABM-Utvikling i 2011, men sekretariatsoppgavene for det kollegiale organet utgjør fortsatt størstedelen av oppgaveporteføljen.

Flertallet i utredningsgruppa vil beholde fagadministrasjonen samlet, men for å tydeliggjøre de to funksjonene foreslår flertallet at det kollegiale organet og fagadministrasjonen gis hvert sitt navn utad: Det kollegiale organet bør hete Styret for Norsk Kulturfond og statens kunstnerstipend, mens fagadministrasjonen fortsatt benevnes Kulturrådet. Et mindretall foreslår en deling der direktoratsoppgavene skilles ut og overføres til et eget direktorat for kultursektoren.

Difis vurdering

Fagadministrasjonens dobbeltrolle er utvilsomt krevende ved at den dels skal betjene et faglig autonomt organ, dels bidra til å gjennomføre vedtatt politikk og være underlagt løpende politisk styring. Administrasjonen er ikke organisatorisk delt tilsvarende, slik at mange av de ansatte vil måtte bidra til å ivareta begge funksjonene. Spørsmålet er imidlertid om denne rollekombinasjonen også innebærer en rollekonflikt.

Det er ikke uvanlig at ordinære forvaltningsorganer også fungerer som sekretariat for faglige råd og utvalg som iallfall i praksis, om ikke alltid formelt, har stor faglig autonomi. I noen tilfeller er det avsatt særskilte ansatte til slike sekretariatsoppgaver, i andre tilfeller disponeres de ansatte også til ordinære oppgaver. Uansett forutsetter slike rollekombinasjoner et høyt bevissthetsnivå hos de ansatte mht. hvem som har deres lojalitet.

I Kulturrådets fagadministrasjon er det lang erfaring for å håndtere en dobbeltrolle. Normalt er det heller ikke slik at dobbeltrollen gjør seg gjeldende for en og samme oppgave. Men selv om dobbeltrollen kan håndteres ryddig internt slik at de ansatte ikke opplever en rollekonflikt, er det et annet spørsmål om hvordan dette oppfattes eksternt: Vil tilliten til Kulturrådet svekkes dersom fagadministrasjonen fortsatt ivaretar begge funksjonene? Vil det f.eks. bli oppfattet slik at fagadministrasjonen i sin saksforberedelse til det kollegiale organet er influert av departementshensyn?

Etter vår oppfatning kan slike betenkeligheter imøtegås ved å legge ekstra vekt på å være «accountable», dvs. å legge til rette for å «bli kikket i kortene». Dette innebærer utstrakt grad

av åpenhet overfor allmennheten og brukerne om alle sider ved virksomheten. I tillegg til oppsummeringer av søknadsbehandling mv bør det bl.a. i årsmeldingen gjøres rede for strategivalg, prioriteringer, beslutningskriterier, habilitetsvurderinger mv. For å unngå mistanke om rollekonflikt bør det gjøres særskilt rede for hvordan fagadministrasjonen håndterer sin dobbeltrolle. For et faglig autonomt organ er slik åpenhet uansett viktig for å sikre legitimitet for virksomheten, og for et faglig autonomt organ som også skal løse ordinære direktoratsoppgaver blir det ekstra viktig.

Rollekombinasjonen skaper altså etter vår vurdering ikke uhåndterlige problemer verken internt eller eksternt dersom det tas slike nødvendige forholdsregler. Difi støtter derfor den vurdering at fagadministrasjonen fortsatt bør kunne ivareta begge de to hovedfunksjonene selv om de er prinsipielt forskjellige. Her legger vi også stor vekt på at dette gir best utnytting av den faglige kompetansen. En deling på to eller flere fagmiljøer vil være negativt for den samlede fagkompetansen som er utviklet. Vi viser her til at fagadministrasjonen i dag er organisert slik at sekretariatsoppgavene kan trekke på et bredt spekter av fagkompetanse i samme avdeling (jf kap 2 i rapporten).

Denne vurderingen kan imidlertid falle annerledes ut dersom direktoratsoppgavene får en vesentlig større andel av oppgavevolumet enn i dag. I så fall kan det bli nødvendig å skjerme kapasiteten til å ivareta sekretariatsoppgavene bedre, og samtidig kan det dannes et bredere grunnlag for et eget organ for direktoratsoppgavene.

Eget navn på fagadministrasjonen

Difi er enig i at fagadministrasjonen bør få en egen offisiell betegnelse. Fagadministrasjonen har en særskilt rolle direkte underlagt KUD når den løser direktoratsoppgaver, og denne rollen utgjør en voksende andel av virksomheten. Et eget navn vil markere dette utad.

Til navneforslagene vil vi peke på at «Kulturrådet» er et vel innarbeidet navn, og det bør derfor vurderes om ikke dette navnet bør følge det organet som er kjent utad som det faglig autonome organet på kulturfeltet. I tillegg er et råd betegnelsen på et kollegialt organ, og det kan bidra til økt forvirring dersom fagadministrasjonen, som nettopp *ikke* er det kollegiale organet, viderefører den offisielle betegnelsen «Kulturrådet».

Fagadministrasjonen bør få et navn som bygger opp under identiteten som et ordinært og ikke-kollegialt forvaltningsorgan.